

Michał Kizyn

Warunki uczestnictwa firm w otwartych sieciach dystrybucyjnych (cz. 1)

Przystąpienie Polski do UE wiąże się z nadziejami na ożywienie gospodarki, między innymi dzięki rozszerzeniu rynków zbytu dla towarów krajowych producentów, jak i na możliwości szerokiego dostępu do surowców, materiałów i wyrobów producentów zachodnich. Podstawowym jednak warunkiem wykorzystania tych nowych możliwości w zakresie pozyskania nowych rynków zbytu dla towarów krajowych producentów, będzie spełnienie obowiązujących w UE standardów dotyczących: funkcjonalności, niezawodności działania, trwałości, serwisu gwarancyjnego i pogwarancyjnego oraz norm i certyfikatów bezpieczeństwa użytkowania. Jednocześnie możliwość oferowania krajowych wyrobów na rynki zachodnie do sprzedaży

w obrocie detalicznym i hurtowym wymagać będzie spełnienia systemów i standardów obowiązujących w europejskim obrocie towarowym. Odnoszą się one między innymi do: konieczności stosowania znormalizowanych opakowań wyrobów, wprowadzania do obrotu towarowego jednostek logistycznych o znormalizowanych parametrach transportowo-magazynowych, systemów znakowania towarów oraz jednostek logistycznych standardowymi, elektronicznymi symbolami i kodami, umożliwiającymi automatyczną ich identyfikację u wszystkich partnerów handlowych, a szczególnie na stanowiskach kasowych w supermarketach. Dotyczy to także stosowania systemów telekomunikacyjnych, a także nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz Internetu do przekazywania informacji i dokumentów w postaci standardowych elektronicznych komunikatów. Globalne sieci dystrybucyjne działające na rynkach otwartych (europejskich i światowych) realizują przepływy towarów w ramach logistycznych łańcuchów dostaw, sterowanych za pomocą systemów informatycznych, umożliwiającym uczestnikom łańcucha sterowanie i monitorowanie przepływu towarów poprzez sieć internetową. Zaznaczyć należy, że głównymi ogniwami łańcuchów dostaw łączącymi dostawców i odbiorców są ich magazyny. Magazyny, pomiędzy którymi doko-

nywany jest przepływ towarów, informacji i dokumentów, muszą być w pierwszej kolejności przygotowane do włączenia się do uczestnictwa w zintegrowanych łańcuchach dostaw, poprzez spełnienie odpowiednich wymagań i warunków zawartych w obowiązujących w kraju przepisach, normach i standardach skorelowanych z wymaganiami obowiązującymi w globalnych sieciach dystrybucyjnych UE. Podstawowe warunki jakie należy w szybkim czasie wprowadzić w przedsiębiorstwie, a szczególnie w jego magazynach to:

- współuczestnictwo w logistycznych łańcuchach dostaw z wybranymi kontrahentami handlowymi o długotrwałej i partnerskiej współpracy, wprowadzenie opakowań wyrobów spełniających wymagania w odniesieniu do: wymiarów, konstrukcji, wykonania, certyfikacji, oznakowania symbolami logistycznymi i informatycznymi wg standardów EAN•UCC w takim zakresie, ażeby były one czytelne i jednoznacznie identyfikowały wyrób nie tylko w krajowym, lecz także europejskim detalicznym obrocie towarowym
- wprowadzenie znormalizowanych jednostek logistycznych jako standardowej postaci ładunków z wyrobów wprowadzanych do hurtowego obrotu towarowego w zakresie: kształtu, wymiarów, masy, rodzaju urządzeń do formowania i zabezpieczania oraz zasad znakowania symbolami logistycznymi i informatycznymi wg standardów EAN•UCC, umożliwiającym monitorowanie miejsca pobytu każdej jednostki logistycznej w łańcuchu dostaw za pomocą globalnego systemu identyfikacji EAN•UCC
- wprowadzenie w przedsiębiorstwie systemu automatycznego gromadzenia danych (ADC) w zakresie sprzętu, oprogramowania oraz znakowania wyrobów symbolami informatycznymi wg standardu EAN•UCC, celem umożliwienia identyfikacji i automa-

tycznego odczytu danych zawartych na opakowaniach towarów otrzymywanych od dostawców – uczestników systemu EAN•UCC

- wprowadzenia w magazynach warunków przechowywania surowców, materiałów i wyrobów, które są określone w normach i przepisach oraz zasad ich ciągłego monitorowania, a także wymagań w odniesieniu do warunków higieniczno-sanitarnych zawartych w Dyrektywach UE (np. zasady GHP¹, system HACCP² itp.) szczególnie w odniesieniu do towarów szybko rotujących
- wprowadzenia nowoczesnych narzędzi informatycznych oraz zapewnienie dostępu do sieci telekomunikacyjnych dla umożliwienia elektronicznego kontaktu z otoczeniem (klientami) poprzez ogólnodostępną sieć internetową, w zakresie udostępniania informacji o produkowanych wyrobach, a także wprowadzenia systemu EDI dla elektronicznej wymiany danych i dokumentów handlowych pomiędzy kontrahentami w postaci elektronicznych komunikatów wg standardu UN/EDIFACT, opracowanych zgodnie z przewodnikiem EANCOM.

Powyższe warunki od dawna zawarte są w krajowych normach, przepisach i standardach, lecz z różnych powodów (konieczność zakupu kosztownego sprzętu, oprogramowania oraz skomplikowane wdrożenia – co stanowiło trudną do pokonania barierę dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także konieczności współdziałania partnerów) były w bardzo ograniczonym zakresie wprowadzane w praktyce gospodarczej. Należy jednak pamiętać o tym, że kontrahenci zachodni, z którymi przewidujemy nawiązać ścisłą współpracę na zasadach partnerskich, będą w sposób bardzo rygorystyczny wymagać od nas i kontrolować stosowanie tych wszystkich systemów i standardów obowiązujących w obrocie towarowym w sieciach dystrybucyjnych UE. W kolejnych numerach czasopisma *Logistyka* przedstawione zostaną podstawowe przepisy prawne, normy oraz standardy obowiązujące przy wprowadzaniu naszych towarów do obrotu w otwartych sieciach dystrybucyjnych.

¹ Zasady Dobrej Praktyki Higienicznej GHP (*Good Hygienic Practice*)

² Analiza Zagrożeń i Krytycznych punktów Kontroli HACCP (*Hazard Analysis and Critical Control Points*)